

สรุปคำพันธุ์กำแพงแสน 4

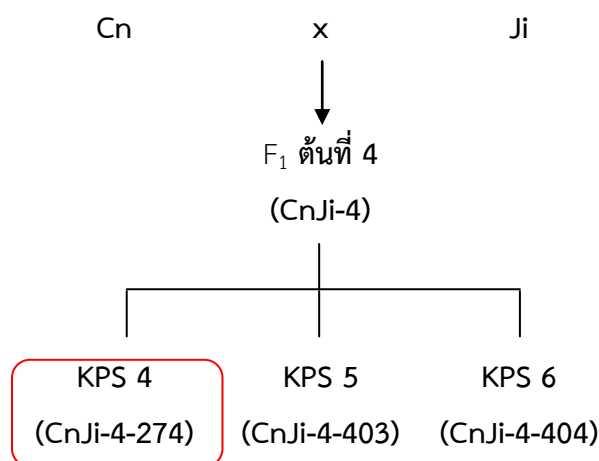
ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 5578

แหล่งที่มาและประวัติ

สรุปคำระดับพันธุ์ กำแพงแสน 4 เริ่มจากความร่วมมือในโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สรุปคำระหว่างภาควิชาพืชไร่ฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน บริษัท โพรเทคเตอร์นิวตริชั่น (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ซีเมนต์ไทย โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งต่อมามีผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจาก ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อปรับปรุงพันธุ์สรุปคำให้มีผลผลิตสูง ทรงพุ่มเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ซึ่งในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ได้เริ่มสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมโดยการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสรุปคำสายพันธุ์จากจังหวัดชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นแคระ (Ji2) ในประชากร F₂ 415 ต้น ที่เกิดจากการผสมตัวเองของต้น F₁ พบว่า ต้นที่ 274 (CnJi2-274) ซึ่งเกิดจาก F₁ ต้นที่ 4 มีลักษณะดอกสีม่วง-แดง สวยงาม เหมาะแก่การทำให้เป็นไม้ประดับ ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากแผนการปรับปรุงพันธุ์ดังกล่าว

ประวัติของสรุปคำระดับพันธุ์ กำแพงแสน 4

จุดประสงค์การปรับปรุงพันธุ์

ปรับปรุงพันธุ์สรุปคำลูกผสมข้ามชนิดเพื่อใช้ประโยชน์เป็นไม้ประดับในแปลง หรือ ในกระถางที่ให้ดอกสวยงาม

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	สบูดำประดับ (Ornamental Jatropha) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Jatropha</i> sp.
ราก	สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 4 ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (taproot system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปใต้ดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำต้น หากขยายพันธุ์ด้วยกิ่งชำจะไม่มีรากแก้ว มีแต่รากแขนง
ลำต้น	ลำต้นส่วนโคนสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียวเข้ม อายุ 8 เดือนมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 105 เซนติเมตร และสูง 170 เซนติเมตร ทรงต้นตั้งตรงแผ่เล็กน้อย
ใบ	ใบเป็นใบเดี่ยว (simple leaf) เมื่อโตเต็มที่จะมีแผ่นใบกว้างประมาณ 7–8.5 เซนติเมตร ยาว 9–10.5 เซนติเมตร มีรอยหยัก (lobed) 4 รอย ฐานใบรูปหัวใจ (cordate) ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบไม่มีรังควัตถุสีแดง ก้านใบยาวประมาณ 4–4.5 เซนติเมตร การเรียงตัวของใบบนกิ่งเป็นแบบเวียน (spiral)
ดอก/ช่อดอก	ดอกแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่รวมกันในช่วงช่อดอกเดียวกัน (monoecious) ลักษณะช่อดอกเป็นแบบช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 3–4 เซนติเมตร ภายในช่อดอกมีดอกย่อยที่เป็นเพศเมียประมาณ 6–9 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 80–85 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนดอกเพศผู้ กลีบดอกย่อยเป็นรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.4–1.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (corolla) เรียว มี 5 กลีบ ปลายดอกงอเล็กน้อย สีม่วงแดง เมื่อเทียบกับ RSH Colour Chart จัดอยู่ใน Red-Purple Group 63 B ดอกเพศผู้มีอับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านชูอับละอองเรณู (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู และออกดอกตลอดปี
ผล/เมล็ด	สบูดำประดับพันธุ์ กำแพงแสน 4 ติดผลน้อย ผลอ่อนสีเขียว ผลสุกแก่สีเหลืองอ่อน และผลแห้งสีน้ำตาลอ่อน ภายในผลมี 2–3 เมล็ด มีขนาดเล็กกว่าเมล็ดสบูดำ เมล็ดส่วนมากจะผ่อก่อนการสุกแก่

ลักษณะดอกและช่อดอกของสับดูดำพันธุ์กำแพงแสน 4